

รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม*

ขวัญจิรา จำปา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
Corresponding author e-mail: khuan277@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ใช้วิธีวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ ฯ โดยการศึกษาคณะประกอบและแนวทางจากการสังเคราะห์เอกสาร และการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน สรุปผล 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบ ฯ ด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบ ฯ กับครู จำนวน 20 คน 4) ประเมินรูปแบบ ฯ กับครู จำนวน 20 คน และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเครือข่ายในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 49 คน ผลการวิจัย พบว่า ได้รูปแบบใหม่คือ รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเชิงรุก PPOERE เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการ ประกอบด้วย 3.1) ปัจจัยนำเข้า 3.2) กระบวนการนิเทศภายในเชิงรุก 3.3) ผลผลิต องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินผล และองค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ผลการตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปของรูปแบบภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดลองใช้รูปแบบ ฯ ดังนี้ 1) การประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารการนิเทศภายใน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) คุณภาพผู้เรียน 3 ด้าน ในปีการศึกษา 2565 สูงกว่าปีการศึกษา 2564 ได้แก่ 3.1) ผลการเปรียบเทียบร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3.2) ผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในระดับดีขึ้นไปทุกสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3.3) ผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในระดับดีขึ้นไป การประเมินรูปแบบด้านความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ ครูมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นในการยอมรับได้ของรูปแบบ ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารการนิเทศภายใน; สมรรถนะการจัดการเรียนรู้; เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียน

* Received: 6 July 2024, Revised: 24 July 2024, Accepted: 30 July 2024

The model Of Proactive internal supervision management to develop teachers' learning management competencies towards student quality results in goals of Wat Phra Kerd Kongkararam School

khuanjira chumpa
Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4
Corresponding author e-mail: khuan277@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to develop an internal supervision management model to develop teachers' learning management competencies. Towards the goal of student quality results at Wat Phrakerd Kongkararam School development methods in 4 steps: 1) Study basic information for developing the model by studying elements and guidelines from document synthesis, and group discussion with 9 experts, summarizing the results, and 2) Creating and checking the model for accuracy and feasibility by 9 experts. 3) Tested the model with 20 teachers. 4) Evaluated the model with 20 teachers and 49 administrators of network schools in the Educational Quality Development Network Center. The results of the research found that a new format was obtained. Proactive internal supervision management model PPOERE to develop teachers' learning management competencies Towards the goal of student quality outcomes at Wat Phra Kerd Kongkararam School, there were 5 elements as follows: Component 1 Principles Component 2 Objectives Component 3 Process consisted of 3.1) Inputs 3.2) Proactive internal supervision process 3.3) Outputs Component 4 Evaluation Guidelines result and the 5th component: factors affecting success Results of checking the correctness and feasibility of the model The overall picture was at the highest level. The experiment's results using the model were as follows: 1) Overall evaluation of teachers' learning management competency was at the highest level. 2) Teachers were satisfied with internal supervision management. Overall, it was at the highest level. 3) Student quality in 3 areas in the 2022 academic year was higher than in the 2021 academic year, namely 3.1) Results of comparing the percentage of the average student achievement. All learning subject groups 3.2) Results of comparing the percentage of the number of learners with important competencies of learners at a better level and above. All important competencies of learners 3.3) Results of comparing the percentage of the number of learners who had the desired characteristics of learners at a better level and above. Evaluation of model suitability and usefulness Teachers' overall opinions were at the highest level. Educational institution administrators of schools in the Education Quality Development Network Center There were opinions on the acceptability of the format, overall, at the highest level.

Keywords: Internal supervision management model; Learning management competencies; Student quality outcome goals

บทนำ

จากผลการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่มีจุดเน้นที่สำคัญ 3 เรื่อง คือ เรื่องโอกาสทางการศึกษา คุณภาพการศึกษา และการมีส่วนร่วม ดังนั้นคำว่า "คุณภาพการศึกษา" จึงไม่ใช่คุณภาพของผู้เรียนเพียงอย่างเดียว เพราะการที่ผู้เรียนจะมีคุณภาพได้นั้น ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ Mannipa Chutibutr. (2010) รวมถึงผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา คุณภาพผู้เรียนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ซึ่งสาเหตุของปัญหาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่พบเหมือนกันทุกระดับชั้น คือ ตัวแปรคุณลักษณะของครู โดยค่าน้ำหนักที่ได้มีค่าค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่าการที่ครูมีคุณลักษณะที่ดีย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทางที่ดีด้วย ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาพบว่า ครูส่วนใหญ่จะไม่ได้มาตรฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Wittayakorn Chiangkoon. (2010) ครูจึงควรได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และต้องได้รับการแนะนำส่งเสริมจากผู้เชี่ยวชาญในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญไปสู่ครู ก็คือการนิเทศ Pairot Kanoklaab. (2010) การนิเทศที่มีประสิทธิภาพและช่วยพัฒนาการจัดการเรียนสอนของครู ก็คือการนิเทศที่เกิดจากบุคลากรในโรงเรียนด้วยกัน เพราะบุคลากรในโรงเรียนจะทราบสภาพปัญหาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี Krongthong Chiradechakul. (2007) การนิเทศการจัดการเรียนการสอนจึงควรจัดขึ้นโดยความร่วมมือของบุคลากรภายในโรงเรียน โดยมุ่งส่งเสริมให้ความช่วยเหลือแก่ครูเพื่อให้จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการนิเทศการจัดการเรียนการสอนที่เกิดประโยชน์ควรเป็นการนิเทศที่เป็นไปตามความต้องการของผู้รับการนิเทศ

การดำเนินการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนการดำเนินการและการปฏิบัติงาน นิเทศการศึกษาอย่างมีระเบียบแบบแผน ต่อเนื่อง 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการนิเทศ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การปฏิบัติการนิเทศ และ 4) การประเมินผลการนิเทศ ผู้นิเทศจะต้องฝึกฝนและพัฒนาทักษะ ปรับเปลี่ยนแนวคิดการนิเทศที่ผ่านมาในอดีตที่เน้นการตรวจตรา มาสู่การนิเทศในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศการนิเทศที่เป็นมิตร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่อยู่ในบริบทการเรียนรู้เดียวกัน สมัครใจในการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง โดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาสนับสนุนกระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น กระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดการสอนงานและสร้างระบบพี่เลี้ยงกระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน กระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และกระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นต้น สุวดี อุปปินใจและคณะ, (2565) กระบวนการนิเทศศึกษาลักษณะนี้สอดคล้องกับพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ คณะ (2565 : 10-11) กล่าวว่า การนิเทศเชิงรุกเป็นกระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เป็นกลยุทธ์หนึ่งของการนิเทศ ที่ทุกๆ คนที่เกี่ยวข้องมีสมรรถนะการนิเทศเชิงรุก ที่ทำหน้าที่เป็น Coach และ Mentor ด้วยการใช้กระบวนการชี้แนะแบบพี่เลี้ยง (Mentoring-Coaching) พัฒนาครูมีสมรรถนะการสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ

เสริมสมรรถนะรวมทั้งการนำไปใช้ ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเสริมสมรรถนะหลักตามหลักสูตรบนฐานสมรรถนะ คือการพัฒนาครูให้มีการเป็นครูมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาของชาติ (DOE) ในยุคสังคมเปลี่ยนแปลงในโลกที่ผันผวน และสมรรถนะการนิเทศเชิงรุก (Active Supervision Competency) เป็นความเชี่ยวชาญที่บุคคลทำหน้าที่ผู้สอนงาน (coach) เป็นพี่เลี้ยง (mentor หรือศึกษานิเทศก์ (supervision) แสดงออกทางพฤติกรรมโดยมีการประยุกต์หรือบูรณาการความรู้ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติการนิเทศเชิงรุกกับกระบวนการหรือทักษะ ระหว่างซึ่งเป็นความชำนาญทางการทางนิเทศเชิงรุก รวมทั้งกับคุณลักษณะ และนิสัยการเป็นผู้นิเทศเชิงรุกอย่างมีค่านิยม และเจตคติต่อการเป็นผู้นิเทศเชิงรุกที่มีในสถานการณ์ใหม่ ในบริบทใหม่ ในสถานการณ์ และบริบทที่ซับซ้อนมากขึ้น การนิเทศเชิงรุกเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนผ่านการพัฒนาครูนั้นเป็นสิ่งที่ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Active Supervision Development) เพื่อพัฒนาครูมีสมรรถนะการสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้บูรณาการเสริมสมรรถนะรวมทั้งการนำไปใช้ ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเสริมสมรรถนะหลักตามหลักสูตรบนฐานสมรรถนะ ซึ่งมีการพัฒนาตั้งแต่สามารถจนกระทั่งมีทักษะ หรือชำนาญการ และในที่สุดมีสมรรถนะ หรือเชี่ยวชาญ เป็นการประยุกต์ หรือบูรณาการ ทั้งความรู้ ความชำนาญกับค่านิยม นิสัย เจตคติ ได้ทุกสถานการณ์ ทุกบริบทใหม่ สมรรถนะการนิเทศเชิงรุก คือ ชีตความสามารถ หรือศักยภาพความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการนิเทศแบบใดแบบหนึ่งได้สำเร็จ โดยการปฏิบัติบูรณาการความรู้ ทักษะปฏิบัติ ความรัก นิสัย ความมีกัลยาณมิตร ความสุนทรีย์ ความคิดริเริ่ม ใฝ่เรียน ใฝ่สร้าง ได้ประสบความสำเร็จระดับหนึ่ง คือการพัฒนาครูให้มีการเป็นครูมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาของชาติ (DOE) ในยุคสังคมเปลี่ยนแปลงในโลกที่ผันผวน พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ, (2565)

โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีวิสัยทัศน์ “โรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามมุ่งจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พัฒนาผู้เรียนให้ เป็นคนดี เก่ง มีความสุข ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ เป็นโรงเรียนแห่งความสุข สะอาด ปลอดภัย มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ร่วมสืบสานวัฒนธรรมไทยและท้องถิ่น เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้พัฒนาครูมืออาชีพ ภายใต้การบริหารคุณภาพแบบมีส่วนร่วมโดยยึดหลักธรรมาภิบาล” ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม พบว่า 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา แต่ยังต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนมีมาตรฐานที่สูงขึ้นและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ 2) ด้านคุณภาพครู การจัดการเรียนรู้ของครูยังไม่เหมาะสมกับสภาพบริบทของผู้เรียนและครูขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน 3) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ การบริหารการนิเทศภายในยังไม่มีกระบวนการที่ชัดเจนที่จะสามารถส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ (โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม, 2565)

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญและปัญหาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา พบว่า 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา แต่ยังต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนมีมาตรฐานที่สูงขึ้น

และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ 2) ด้านคุณภาพครู การจัดการเรียนรู้ของครูยังไม่เหมาะสมกับสภาพบริบทของผู้เรียนและครูขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน 3) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ การบริหารการนิเทศภายในยังไม่มีกระบวนการที่ชัดเจนที่จะสามารถส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามที่มีประสิทธิภาพความถูกต้อง ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสภาพการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในการปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ที่ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และเกิดสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้สู่เป้าหมายสูงสุดคือคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานของหลักสูตร ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1.1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการนิเทศภายใน โดยการสังเคราะห์เอกสารแหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบการบริหารการนิเทศภายใน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบตารางวิเคราะห์เอกสาร สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการ

วิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายใน 2) ออกแบบ แบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายใน 3) นำแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา ด้วยการหาค่า IOC โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกประเด็นที่ศึกษา ที่มีค่า IOC รายข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งผลจากการหาค่า IOC พบว่า ทุกประเด็นศึกษาใช้ได้ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 เก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเผยแพร่เป็นตำรา เอกสาร และฐานข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา โดยสรุปสาระสำคัญเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาการวิจัยและสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารการนิเทศภายใน โดยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ที่เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ที่ความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหารการนิเทศภายในและการพัฒนาครู แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาระดับนโยบายที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยหรือนักวิชาการ หรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศภายใน ที่สร้างและหาคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มที่มีความเหมาะสม แล้วจัดทำข้อสรุป นำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารการนิเทศภายใน มากำหนดประเด็นคำถาม ในการสัมภาษณ์ และนำแบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ในขั้นที่ 1.1) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา ปรับปรุง ตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นที่ 1.3 การสรุปผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ขั้นที่ 1.1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม โดยการสังเคราะห์เอกสาร และ ขั้นที่ 1.2 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม โดยสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสรุปแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ที่สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการ ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแบบสรุป 2) ออกแบบแบบสรุป 3) นำแบบสรุป เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ในขั้นที่ 1.1) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา (และความเหมาะสมของภาษา ปรับปรุงแบบสรุป ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำไปการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยสรุปศึกษาผลการวิจัยใน

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นที่ 1.1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการนิเทศภายใน โดยการสังเคราะห์เอกสาร และ
ขั้นที่ 1.2 ศึกษาองค์ประกอบและ แนวทางการนิเทศภายใน โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์
ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม แบ่งออกเป็น 2 ขั้น
โดยมีรายละเอียดการดำเนินการแต่ละขั้นดังนี้

ขั้นที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบโดยนำผลข้อมูลจาก ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการ
พัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์
คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม มายกร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบฯ โดยผู้วิจัย

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบ โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ที่
เลือกแบบเจาะจง ผู้ที่ความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหารการนิเทศภายในและการพัฒนาครู แบ่ง
ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยหรือนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มี
การศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการศึกษาที่มีการศึกษา
ระดับปริญญาเอกหรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนกลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร
สถานศึกษาที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามระดับ
ความถูกต้องและความเป็นไปได้ ที่สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จากการศึกษาเอกสาร
สร้างแบบสอบถาม นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา และความ
เหมาะสมของภาษา ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์
ข้อมูล โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนด
เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) 4.51-5.00 หมายถึง รูปแบบมีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ใน
ระดับมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก 2.51-
3.50 หมายถึง รูปแบบมีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง รูปแบบมี
ความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย 1.00-1.50 หมายถึง รูปแบบมีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับน้อยที่สุด เกณฑ์การตัดสินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ พิจารณาจากค่าเฉลี่ย
ตั้งแต่ 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิด
คงคาราม ในปีการศึกษา 2565 มีแหล่งข้อมูล เป็นเอกสารงานวัดและประเมินผล ฝ่ายบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนและครูที่ปรึกษา ครู เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2)
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา
2565 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา 20 คน ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2565
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู 2)แบบสอบถามความ
พึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบ 3) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 4) แบบบันทึกผลการ
ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ 5) แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียน การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการศึกษาเอกสาร ออกแบบและสร้าง

เครื่องมือวิจัย หากคุณภาพโดยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา และ ความเหมาะสมของภาษา ปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดย ดำเนินการ ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ชี้แจงและอธิบายรายละเอียดของคู่มือการใช้รูปแบบ ดำเนินการ ทดลองใช้รูปแบบ ในปีการศึกษา 2565 หลังการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานวัดและประเมินผล ฝ่ายวิชาการ และคณะครู โดยผู้วิจัยประสานคณะครูที่เกี่ยวข้องเพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูล ดังนี้ 1) ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู 2) ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อ ผลการบริหารการนิเทศภายในของครู 3) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ 3.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียน 3.2) ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ 3.3) ผลการประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565 วิเคราะห์ข้อมูลของแบบบันทึกโดยใช้ ค่าร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลผลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) 4.51-5.00 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง ครูมี ความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมาก 2.51-3.50 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับ ปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับน้อย 1.00-1.50 หมายถึง ครูมี ความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

ขั้นที่ 4.1 การประเมินรูปแบบ โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครู จำนวน 20 คน ปีการศึกษา 2565 โดยใช้แบบสอบถาม สร้างและหากคุณภาพโดยการศึกษาค้นคว้า ออกแบบและสร้างแบบประเมินรูปแบบ นำแบบประเมิน ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ปรับปรุง แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลหลัง เสร็จสิ้นการทดลองใช้รูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการ แปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) 4.51-5.00 หมายถึง รูปแบบมี ความเหมาะสม/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม/มี ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก 2.51-3.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม/มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม/มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย 1.00-1.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด เกณฑ์การตัดสิน ความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ขั้นที่ 4.2 การประเมินการยอมรับรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 49 คน โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตร ประมาณค่า 5 ระดับ สร้างและหากคุณภาพ โดยการศึกษาค้นคว้า ออกแบบและสร้างแบบประเมิน นำแบบ ประเมินรูปแบบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามคืนและ

สมบูรณ์ จำนวน 49 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) 4.51-5.00 หมายถึง รูปแบบมีการยอมรับได้อยู่ในระดับมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง รูปแบบมีการยอมรับได้อยู่ในระดับมาก 2.51-3.50 หมายถึง รูปแบบมีการยอมรับได้อยู่ในระดับปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง รูปแบบมีการยอมรับได้อยู่ในระดับน้อย 1.00-1.50 หมายถึง รูปแบบมีการยอมรับได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด เกณฑ์การตัดสินมีการยอมรับได้ของรูปแบบ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ได้รูปแบบใหม่ คือ รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเชิงรุก PPOERE เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม สรุปผลดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม พบว่าองค์ประกอบและแนวทางในการการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารการนิเทศภายใน 2) วัตถุประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายใน 3) กระบวนการบริหารการนิเทศภายใน 4) การประเมินผลการบริหารการนิเทศภายใน 5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารการนิเทศภายใน

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

พบว่า รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเชิงรุก PPOERE เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความถูกต้องภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ อธิบายได้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารการนิเทศภายใน

หลักการของรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ได้แก่ 1) หลักการสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) หลักการมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ร่วมกัน 3) หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน 4) หลักการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้มืออาชีพ

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายใน

1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู

2) เพื่อสร้างความพึงพอใจต่อกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในการบริหารการนิเทศภายใน

3) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการนิเทศภายใน

3.1 ปัจจัยนำเข้า

3.3.1 มาตรฐานหลักสูตร คือ จุดมุ่งหมายหรือเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน

ตามที่หลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

3.3.2 กระบวนการการนิเทศภายใน คือ การเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมและมีอิทธิพลในกระบวนการ การให้ความสำคัญกับการสื่อสารสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของกลุ่มเป้าหมายเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยสร้างความไว้วางใจ ความเข้าใจ และการรับรู้ที่เชื่อถือได้ในระยะยาว โดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาสนับสนุนกระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น กระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดการสอนงานและสร้างระบบพี่เลี้ยง กระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน กระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และกระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การนิเทศแบบชี้แนะสะท้อนคิด การชี้แนะสะท้อนคิด (Reflective coaching) กระบวนการนิเทศบนพื้นฐานการวิจัย (Research Based Supervision: RBS)

3.3.3 บริบทเชิงพื้นที่เป็นฐาน หมายถึง สภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ที่อาศัยกลไกการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation) จากทุกภาคส่วน การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และการนิเทศภายในเชิงรุก (Supervision) เป็นตัวขับเคลื่อนในการบริหารจัดการสู่โรงเรียนคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3.2 กระบวนการบริหาร

กระบวนการบริหารการนิเทศภายในเชิงรุก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการนิเทศ (P: Preparing) หมายถึง ระยะเวลาของการศึกษาข้อมูลพื้นฐานต่างๆ วิเคราะห์ประเด็นความต้องการที่มีความสำคัญกับการนิเทศ ผู้นิเทศต้องมีข้อมูลเพียงพอ การจัดเตรียมบุคลากร ให้ความรู้เพิ่มทักษะที่เกี่ยวข้องสำหรับการเป็นผู้นิเทศ กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ รวมถึงการจัดทำคู่มือการพัฒนการนิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (P: Planning) หมายถึง ระยะเวลาของการกำหนดขั้นตอน ปฏิทินการทำงาน จัดทำแผนการนิเทศ แผนการจัดการเรียนการสอน และสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการนิเทศ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมให้บรรลุตามความต้องการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดภายใต้สภาพแวดล้อมและข้อจำกัดที่มีอยู่

ขั้นตอนที่ 3 ปฏิบัติการนิเทศสังเกตการสอน (O: Observing) หมายถึง ระยะเวลาของสร้างบรรยากาศความไว้วางใจ การสอนงาน การติดตาม สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู เพื่อให้เกิดความเข้าใจสอดคล้องกับหลักการ และรายละเอียดต่างๆ ที่กำหนด ผู้สังเกตอาจใช้วิธีการสังเกตเพียงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ ด้วยความร่วมมือปฏิบัติการนิเทศภายในเชิงรุกเพื่อให้บรรลุผลสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ (E: Evaluating) หมายถึง ระยะของการใช้เครื่องมือ ในการประเมินผลที่มีรูปแบบแตกต่างกันไป เช่น การประเมินผลด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ แบบสำรวจ แบบสอบถาม มีการตรวจสอบผลรวมของการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และ เป้าหมายในการดำเนินงาน นำผลการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผลการนิเทศ (R: Reflecting) หมายถึง ระยะของการร่วมวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ผลการนิเทศ และร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขสรุปผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ และจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในในรอบที่ 1 และการดำเนินการในรอบที่ 2

ขั้นตอนที่ 6 การขยายผลและสร้างวัฒนธรรมคุณภาพการนิเทศ (E: Extending) หมายถึง ระยะของการนำภาพความสำเร็จหรือการปฏิบัติที่ดีที่มีค่านิยมและจริยธรรมที่ชัดเจน มากำหนดเป็นมาตรฐาน ส่งเสริม การพัฒนาบุคลากรและสร้างองค์ความรู้ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพแบบยั่งยืน เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการนิเทศ

3.3 ผลผลิต

3.3.1 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เกิดจาก กระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 6 สมรรถนะสำคัญ ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครูและการสร้างความสัมพันธ์ และ 6) ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

3.3.2 ความพึงพอใจต่อการบริหารการนิเทศภายใน หมายถึง ความเชื่อมั่น ความมั่นใจ และความ พึงพอใจต่อการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูในการบริหารการนิเทศภายใน เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.3.3 คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียน 2) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินผลการบริหารการนิเทศภายใน

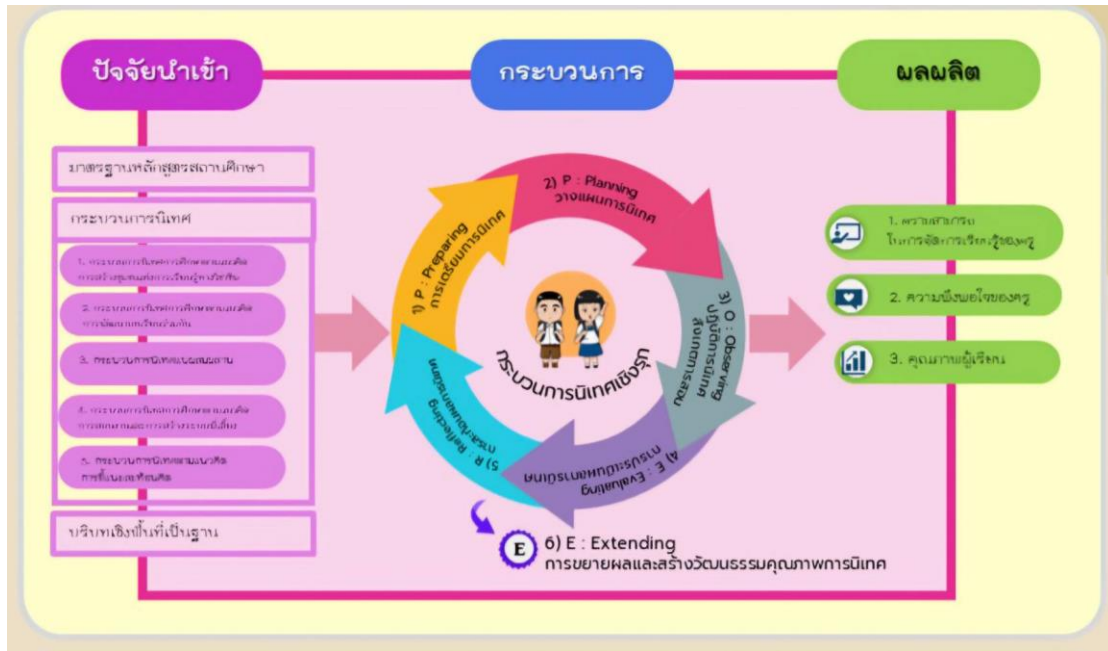
การประเมินผลการนิเทศภายใน เป็นการวัดความสำเร็จของการดำเนินการที่ทำอยู่ เพื่อตรวจสอบ ตามประเด็นการประเมิน ดังนี้ 1) การประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู

2) การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลการบริหารการนิเทศภายในของครู 3) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน

3.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 3.2) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3.3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน โดยมีวิธีการประเมิน ดังนี้ 1) การทดสอบ 2) การสอบถาม 3) การสังเกตจากสภาพจริง

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนิเทศภายใน

เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สิ่งที่เป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การ บริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียน วัดพระเกิดคงคารามประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ปัจจัย ด้านครู 3) ปัจจัยด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และ 4) ปัจจัยด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 1 กระบวนการบริหารการนิเทศภายใน

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

3.1 ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า สมรรถนะที่มีสภาพการดำเนินงานตามสมรรถนะสูงสุด คือ สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รองลงมา 2 อันดับ คือ สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน และสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียนตามลำดับ

3.2 ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ การดำเนินงานตามรูปแบบทำให้สามารถวางแผนการพัฒนาสมรรถนะในการมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ร่วมกันของตนเองและเพื่อนร่วมงานรายกลุ่มได้ รองลงมา 3 อันดับ คือ การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ครูมีความเชื่อมั่นในการพัฒนาสมรรถนะการนิเทศภายในและการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ทำให้ครูมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในพัฒนาตนเองร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อนร่วมงานอย่างต่อเนื่อง และการดำเนินงานตามรูปแบบนี้ทำให้ท่านมีแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของตนเองด้านการนิเทศภายในและการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เหมาะสมกับสภาพบริบท ตามลำดับ

3.3 คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในปีการศึกษา 2565 สูงกว่า ปีการศึกษา 2564 2) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในระดับดีขึ้นไป ทุกสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2565 สูงกว่า ปีการศึกษา 2564 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า ผลการ

เปรียบเทียบค่าร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในระดับดีขึ้นไป ทุกคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2565 สูงกว่า ปีการศึกษา 2564

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

4.1 ครูมีความคิดเห็นในการใช้รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ และ ด้านความเหมาะสม ตามลำดับ

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นในการยอมรับได้ของรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ และด้านความง่ายต่อการใช้งาน ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม เป็นการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางจากการสังเคราะห์เอกสารและการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปผลองค์ประกอบรูปแบบฯ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารการนิเทศภายใน 2) วัตถุประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายใน 3) กระบวนการบริหารการนิเทศภายใน 4) แนวทางการประเมินผลการบริหารการนิเทศภายใน และ 5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารการนิเทศภายใน การศึกษาครั้งนี้จะเห็นได้ว่ามีการศึกษาเอกสารวิชาการที่มีความทันสมัย และเหมาะสมกับเนื้อหางานวิจัย นอกจากนั้นยังได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารการนิเทศทำให้ได้องค์ประกอบและแนวทางที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับสภาพบริบทและ สอดคล้องกับนโยบายและการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทั้งภายในและภายนอก ซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบที่ได้มาจะมีลักษณะเป็นรูปแบบเชิงปฏิบัติ มีกระบวนการ ขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ทำให้เข้าใจเรื่องยาก ๆ และซับซ้อนได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Hersey and Johnson (1996) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Model) คือ รูปแบบที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้วเพื่อทำให้เข้าใจทฤษฎีนั้นได้ง่ายขึ้น สร้างหรือเพื่อนำไปใช้อธิบาย ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ที่ศึกษา ดังนั้น รูปแบบจึงเป็นเพียงโครงสร้างที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่แสดงในลักษณะแผนภาพ การจำลอง หรือการย่อส่วนแนวความคิด วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ทำให้เข้าใจเรื่องยาก ๆ และซับซ้อน ได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับ รัตน์ะ บัวสนธ์ (2563) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา หมายถึง การพัฒนานวัตกรรมการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือดำเนินการในแต่ละขั้นตอน โดยที่เป้าหมายสำคัญ คือ การได้นวัตกรรมการศึกษาที่เป็นต้นแบบสามารถนำไปใช้หรือแก้ไขปัญหาทางการศึกษาได้จริง โดยมีขั้นตอนดำเนินงานเช่นเดียวกันกับการวิจัยและพัฒนาทั่ว ๆ ไป คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หรือสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ

เกี่ยวกับการจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอน 2) การออกแบบ สร้างประเมินนวัตกรรม 3) การนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ และ 4) การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรมการศึกษา

2. การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคองคาราม พบว่า รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเชิงรุก PPOERE เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคองคาราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความถูกต้องภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบอธิบายได้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารการนิเทศภายใน เป็นหลักการที่สอดคล้องและเป็นหลักการที่นำมาปฏิบัติร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 4 หลักการ ได้แก่ 1) หลักการสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) หลักการมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ร่วมกัน 3) หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน และ 4) หลักการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้มีอาชีพ หลักการนิเทศภายในที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นหลักการในการขับเคลื่อนกระบวนการนิเทศภายในให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เป็นหลักการในการส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือ ให้กำลังใจและให้เวลาแก่ครูและเพื่อนร่วมงานได้ไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflect) ทบทวนการพัฒนาตนเอง พัฒนาทีมงาน โดยการประชุมปรึกษาหารือ การสังเกตการสอน และการให้ข้อมูลย้อนกลับพร้อมกับช่วยให้ครูได้พูดคุยเกี่ยวกับเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนของครูที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุวดี อุปปีนใจและคณะ (2565) สรุปได้ว่า หลักการนิเทศภายใน คือ สารสำคัญที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นแนวทางในการนิเทศภายในที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนในการส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีกระบวนการที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยมีเป้าหมายสุดท้ายในการพัฒนา คือ คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) หลักการสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) หลักการมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ร่วมกัน 3) หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน 4) หลักการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้มีอาชีพ

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายใน ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู 2) เพื่อสร้างความพึงพอใจต่อกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในการบริหารการนิเทศภายใน 3) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์เป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เกิดการร่วมมือกันเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุวดี อุปปีนใจและคณะ (2565) กล่าวว่า วัตถุประสงค์สำคัญหลัก ๆ ของการนิเทศการศึกษาคือการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ประกอบด้วย เพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูเพื่อจะได้ร่วมมือกันและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการศึกษาที่เท่าเทียมกัน

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการนิเทศภายในเชิงรุก ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ มาตรฐานหลักสูตร กระบวนการการนิเทศภายใน บริบทเชิงพื้นที่เป็นฐาน 2) กระบวนการบริหาร ได้แก่ 2.1) การเตรียมการนิเทศ (P: Preparing) 2.2) การวางแผนการนิเทศ (P: Planning) 2.3) ปฏิบัติการนิเทศสังเกตการ

สอน (O: Observing) 2.4) การประเมินผลการนิเทศ (E: Evaluating) 2.5) การสะท้อนผลการนิเทศ(Reflecting) และ 2.6) การขยายผลและสร้างวัฒนธรรมคุณภาพการนิเทศ (Extending) 3) ผลผลิต ได้แก่ 3.1) สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู 3.2) ความพึงพอใจต่อการบริหารการนิเทศภายใน 3.3) คุณภาพผู้เรียน 3 ด้าน ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เนื่องจากผู้วิจัยได้พัฒนากระบวนการนิเทศภายในที่มีขั้นตอนชัดเจนเป็นระบบ โดยดำเนินการเตรียมการนิเทศ เริ่มต้นด้วยการรับรู้สภาพแวดล้อมภายในองค์กร เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนการนิเทศซึ่งการวางแผนการนิเทศคือขั้นตอนที่สำคัญจะใช้ในการนิเทศ โดยการใช้ข้อมูลจากการเตรียมการนิเทศ เพื่อกำหนดแผนการทำงานที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และการสร้างผลลัพธ์ที่ต้องการ สู่การปฏิบัติการนิเทศสังเกตการสอน การประเมินผลการนิเทศและการสะท้อนผลการนิเทศเป็นขั้นตอนที่ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการนิเทศต่อไป สู่การขยายผลและสร้างวัฒนธรรมคุณภาพการนิเทศ สู่องค์กรคุณภาพที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุด และสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องในองค์กรซึ่งสอดคล้องกับ สุวดี อุบปินใจ และคณะ, (2565) กล่าวว่าผลการถอดบทเรียนรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมี 4 ขั้นตอนสรุปได้ ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning : P) วางแผนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เรียงลำดับความสำคัญและความต้องการการช่วยเหลือ และจัดทำคู่มือการพัฒนาการนิเทศภายใน ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (Acting : A) ขั้นตอนที่ 3 การสังเกต (Observing : O) สังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน ในขณะที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เป็นการสังเกตชั้นเรียนร่วมกัน (Collaborative Observation Classroom) ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผล (Reflecting : R) หลังการสังเกตการสอนที่ผู้ร่วมวิจัยและครูได้นำข้อมูลจากแบบบันทึกผลการสังเกตการสอนมาวิเคราะห์และอภิปรายผลการสังเกตการสอนร่วมกัน (Collaborative Reflection)

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินผลการบริหารการนิเทศภายใน เป็นการวัดความสำเร็จของการดำเนินการที่ทำอยู่ เพื่อตรวจสอบตามประเด็นการประเมิน ดังนี้ 1) การประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู 2) การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลการบริหารการนิเทศภายในของครู 3) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน 3.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 3.2) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3.3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยมีวิธีการประเมิน ดังนี้ 1) การทดสอบ 2) การสอบถาม 3) การสังเกตจากสภาพจริง เนื่องในการประเมินนี้สามารถใช้วิธีการต่าง ๆ ครูสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเห็นด้านบวกและด้านลบ เพื่อปรับปรุงแนวทางการนิเทศต่อไป ทำให้ได้ใช้ข้อมูลการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน หรือการให้แบบประเมินพัฒนาการของผู้เรียน เพื่อวัดผลสำเร็จของการบริหารการนิเทศภายใน การประเมินเหล่านี้ช่วยให้ผู้บริหารทราบถึงความสำเร็จและพัฒนาของการบริหารการนิเทศภายใน โดยใช้ข้อมูลจริงเพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิธีการนิเทศในองค์กรต่อไปให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การดำเนินการประเมินผลการนิเทศภายในที่ครอบคลุมประเด็นที่ตรงกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาและใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายมาเป็นตัววัดความสำเร็จโดยเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่งผลทำให้การพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพดีขึ้น สอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ วชิรสกุลโชค, (2562, น. 19) กล่าวถึง การประเมินของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวความคิดการจัดการศึกษาสำหรับเขตพื้นที่สูง สรุปว่า การประเมินการนิเทศภายในแบ่งออกเป็น 1) ประเมินความรู้ความเข้าใจ และความสามารถของผู้บริหารและผู้ นิเทศเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนตามรูปแบบ 2) ประเมินความสามารถของผู้รับการนิเทศ สืบเนื่องจากการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนตามรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารการนิเทศภายใน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สิ่งที่เป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามประสบ ผลสำเร็จ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านครู 3) ปัจจัยด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และ 4) ปัจจัยด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ชัดเจน ความเชื่อมั่นและความ มุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร ที่มุ่งเน้นการพัฒนาครูและผู้เรียน การสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันและการ สนับสนุนการเรียนรู้องค์กร ครูมีความสามารถในการนำเสนอสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมและน่าสนใจ การ พัฒนาทักษะการสอนที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน การมีความรับผิดชอบและมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ตลอดเวลา มีทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และสิ่งที่สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความกระตือรือร้น และมีการ สนับสนุนความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีความเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ อย่างสมบูรณ์ ที่ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี และส่งผลให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนมี คุณภาพและประสิทธิภาพอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Yarbrough, et al. (2011) กล่าวว่า การปฏิบัติการนิเทศ ตามแนวความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนนริยาดประเทศซาอุดีอาระเบีย จากการสอบถาม ปลายเปิดทำให้ทราบปัจจัยส่งผลต่อการนิเทศที่ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพการทำงานของ ครู 2) ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้บริหารสถานศึกษา 3) ไม่มองหาข้อผิดพลาด 4) ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ในการสอนที่ประสบความสำเร็จ

การตรวจสอบรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่ เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ พบว่า รูปแบบมีความถูกต้องและความเป็นไปได้ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบ มีขั้นตอน การออกแบบองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสร้างขึ้นอย่างมีระบบแบบแผน สอดคล้องกับบริบทและความ ต้องการของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม มีผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ผู้บริหาร การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จด้านการบริหารและศึกษานิเทศก์ระดับวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ร่วมพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะจนได้รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ที่น่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2563) ที่กล่าวว่า รูปแบบที่ดีนั้นต้องมีความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และแสดงถึงความต้องการของทรัพยากรที่ต้องดำเนินการ

3. การทดลองใช้รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่ เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม พบว่า 3.1) การประเมินสมรรถนะในการจัดการ เรียนรู้ของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของ

ครูเป็นการดำเนินการที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษา และจำเป็นในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับผู้เรียน การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและความพยายามอย่างต่อเนื่อง ที่จะส่งผลต่อการเป็นครูที่มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการและความสำเร็จของนักเรียนได้อย่างดี การมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเป็นทุนทรัพย์ที่มีค่าในอาชีพครู การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาทักษะในการสอนของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการประเมินควรจะมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและการใช้ข้อมูลที่ได้รับเพื่อการดำเนินการแก้ไขและพัฒนาที่เหมาะสมในอนาคตสอดคล้องกับ Collin (2003) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาและการประเมินผลครู จุดประสงค์ของการศึกษา เพื่อตรวจสอบผลการนิเทศภายในสถานศึกษา และการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยนำผู้บริหารสถานศึกษาและครู จาก 6 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนผู้บริหารหนึ่งคนและครูสองคน ทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งสัมภาษณ์ แบบกึ่งทางการ ทำให้ทราบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้ดี โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นมาก อันเป็นผลมาจากการให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ครู ดังนั้นการนิเทศภายในสถานศึกษาจะช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูให้ดีขึ้น 3.2) ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในสนับสนุนครูในการพัฒนาตนเองและสามารถช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการแสวงหาวิธีการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียน มีการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้ครูผู้นำและพัฒนาตนเองตลอดเวลา โดยการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรการเรียนรู้ที่ทันสมัยช่วยให้ครูสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีคุณภาพสำหรับผู้เรียนและสามารถช่วยให้ครูมีเครื่องมือและแนวทางในการวางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารและเกิดการยอมรับเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังส่งผลให้ครูได้รับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการทำงานเป็นทีม เกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ตัวชี้วัดในการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ เอกชัย กีสุขพันธ์ (2558) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ได้แก่ สัมฤทธิ์ผลของงาน การยอมรับ ความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงานที่แตกต่างกัน ความก้าวหน้าเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการเพราะการเข้าสู่ตำแหน่งใหม่หรือการได้เผชิญกับงาน สถานการณ์ใหม่ ๆ ที่มีความท้าทายจะทำให้บุคคลนั้นได้มีโอกาสพัฒนาทักษะการทำงานอยู่เสมอ ความสนใจ ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในการทำงาน การให้มีส่วนร่วมในการทำงานจะจูงใจให้บุคคลยอมรับในความสามารถซึ่งกันและกันและมีโอกาสพัฒนาการทำงานเป็นทีมด้วย 3.3) คุณภาพผู้เรียน พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2565 สูงกว่าปีการศึกษา 2564 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียน เป็นวิธีการบริหารการ

นิเทศภายในหนึ่งที่มีความเหมาะสมมากที่สุดในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ยุคที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมองที่ห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน หัวใจสำคัญอยู่ในห้องเรียน (Focus on classroom) และเห็นความสำคัญของการส่งเสริม และสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง พัฒนาเพื่อนร่วมงาน เพราะว่า ครู คือ กุญแจความสำเร็จ (Teacher = Key Success) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ตรงตามเป้าหมายของโรงเรียน เกิดการพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุตามมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนครอบคลุม ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย 2) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในระดับดีขึ้นไป ทุกสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในปีการศึกษา 2565 สูงกว่า ปีการศึกษา 2564 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม การบริหารการนิเทศภายในที่มุ่งเน้นการพัฒนาครูและการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความสามารถในการสอน มีการให้การสนับสนุนและโอกาสในการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการสอนและการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ช่วยเสริมสร้างความพร้อมในการนำความรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีในช่วยให้ครูสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจ ช่วยสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาที่สูงขึ้น มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน นำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลลัพธ์ที่สามารถเทียบเคียงได้กับมาตรฐานระดับชาติ จัดการเรียนรู้ที่ติดตาม ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การช่วยเหลือรอบด้านและได้รับการแก้ไขได้ทันที่ 3.3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนผลการเปรียบเทียบร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในระดับดีขึ้นไป ทุกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไปทุกคน ในปีการศึกษา 2565 สูงกว่า ปีการศึกษา 2564 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการนิเทศภายใน สามารถนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถครอบคลุมทุกด้าน ในการประเมินผลทั้ง 3 ประเด็น สอดคล้องกับ พททธี ศิริบรรณพิทักษ์ (2561) วิจัยเรื่อง การพัฒนากลไกขับเคลื่อนระบบการผลิตและพัฒนาครูสมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0 พบว่า คุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์สำหรับประเทศไทย 4.0 คุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย คุณลักษณะ 9 ประการ คือ (1) เป็นบุคคลที่มั่นใจในตนเองและเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น (2) เป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (3) เป็นผู้สร้างสรรค์งานเชิงรุก (4) เป็นผู้มีความรับผิดชอบ (Concern Citizen) (5) เป็นพลเมืองคุณภาพ (Productive Citizen) (6) เป็นผู้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงานยุคศตวรรษที่ 21 (Marketable Skill and Knowledge) (7) เป็นผู้ที่มีสมรรถนะด้วยคุณลักษณะและคุณธรรม (Character and Integrity) (8) เป็นผู้มีความพร้อมสำหรับโลกการทำงาน (Career Readiness) (9) เป็นผู้มีความพร้อมในการดำเนินชีวิต (Life Readiness)

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

4.1) ครูมีความคิดเห็นในการใช้รูปแบบ ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารการนิเทศภายในที่เน้นการพัฒนาครูให้มีความสามารถและความพร้อมที่จะปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการแบ่งปันความรู้กันระหว่างครู

เป็นที่น่าสนใจและกระตือรือร้น สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ และเพิ่มความน่าสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เชิงบวกและสร้างสมรรถนะในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งทำให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณภาพและเป็นประโยชน์อย่างมาก ที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ นัจรีภรณ์ ทุมสงคราม (2556) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยสรุปได้ว่ารูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลการประเมินด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2) ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นในการยอมรับได้ของรูปแบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า การบริหารการนิเทศภายในที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงบวก สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาตนเองและการแบ่งปันความรู้ระหว่างครู ช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความสุขในการทำงาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะและการจัดการเรียนรู้ของครูไปสู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าในการยอมรับและนำมาใช้ในโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ดี สอดคล้องกับ Bergeron (2004) กล่าวว่า การยอมรับจากครูวิชาการโรงเรียนและการยอมรับของครูในยุคใหม่เห็นว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่นี้เทศเป็นผู้ที่มีความสำคัญทั้งทางด้านวัฒนธรรม และการมีเหตุผล เท่าที่ผ่านมา ครูผู้ทำการนิเทศได้ถูกใช้ให้เป็นประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในปัจจุบันได้ออกแบบเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการมองข้ามบทบาทของครู ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยของการเรียนรู้ การนิเทศเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทครูให้เป็นครูมืออาชีพ และยังมีผลต่อการเรียนรู้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องข้องด้านการกำหนดนโยบายควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจน สร้างความตระหนักและชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการนิเทศภายในที่เน้นการพัฒนาครูและการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากครูซึ่งเป็นผู้รับการนิเทศ และผู้บริหารโรงเรียน ที่มีบทบาทสำคัญที่ช่วยสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงได้ตามวัตถุประสงค์

1.2 หน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องในด้านต่างๆ เช่น เทคนิคการสอนใหม่ๆ การใช้เทคโนโลยีในการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาครูผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น แพลตฟอร์มการเรียนรู้และการอบรมออนไลน์

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 สถานศึกษาควรนำรูปแบบไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพและมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนในระยะยาว

2.2 สถานศึกษาควรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการนิเทศและการเรียนการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีในการสังเกตและประเมินผลการสอนของครู เช่น การบันทึกวิดีโอการสอนเพื่อการนิเทศ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 1) หลักการสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) หลักการมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ร่วมกัน 3) หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน 4) หลักการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้มืออาชีพ

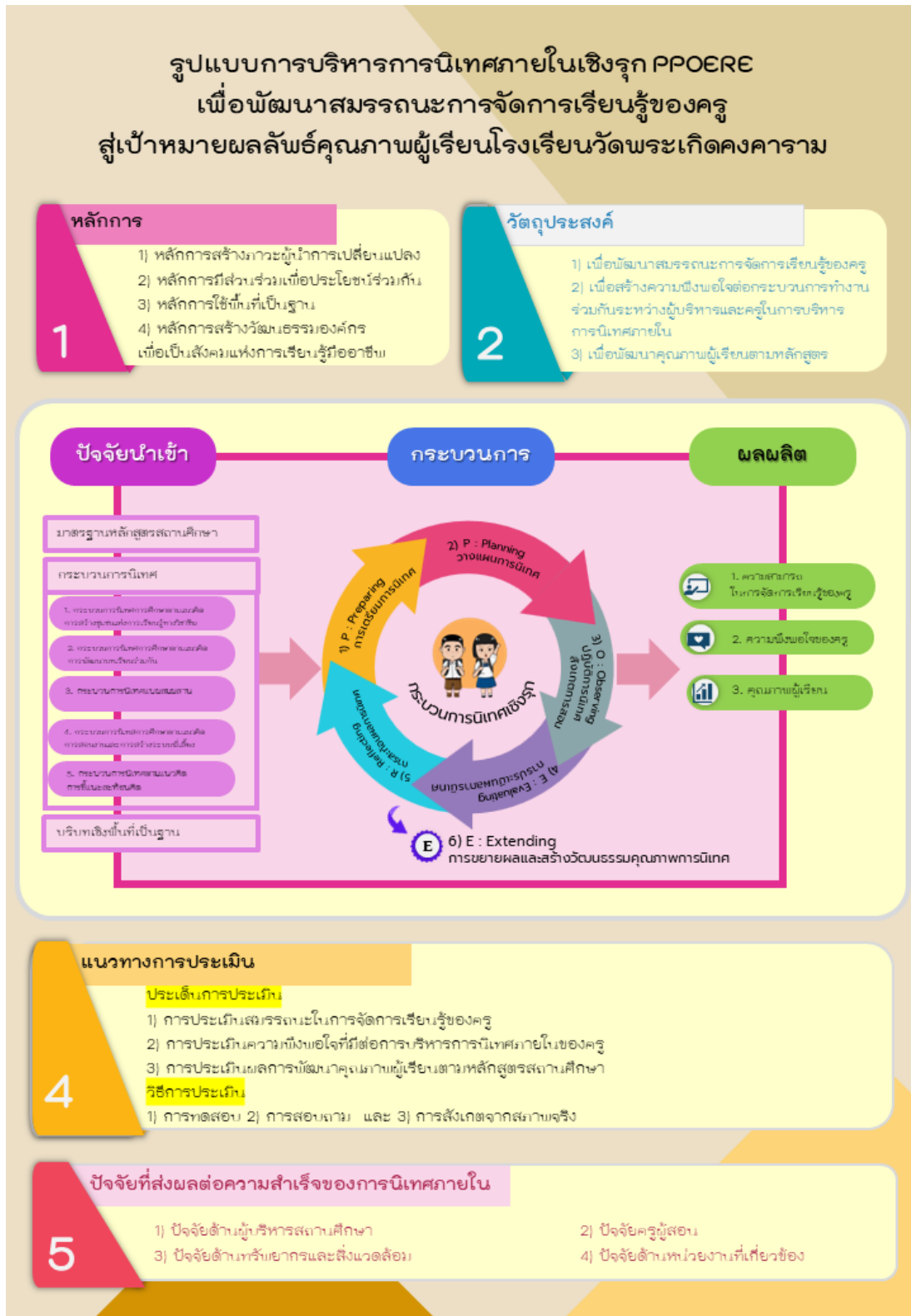
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายใน มีดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู 2) เพื่อสร้างความพึงพอใจต่อกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในการบริหารการนิเทศภายใน และ 3) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 3.1 ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ 1) มาตรฐานหลักสูตร 2) กระบวนการการนิเทศภายใน และ 3) บริบทเชิงพื้นที่เป็นฐาน 3.2 กระบวนการบริหาร ด้วยกระบวนการบริหารการนิเทศภายในเชิงรุก ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการนิเทศ (P: Preparing) ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (P: Planning) ขั้นตอนที่ 3 ปฏิบัติการนิเทศสังเกตการสอน (O: Observing) ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ (E: Evaluating) ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผลการนิเทศ (R: Reflecting) และ ขั้นตอนที่ 6 การขยายผลและสร้างวัฒนธรรมคุณภาพการนิเทศ (E: Extending) 3.3 ผลผลิต ได้แก่ 1) สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู 2) ความพึงพอใจต่อการบริหารการนิเทศภายใน 3) คุณภาพผู้เรียน ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 3.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 3.2) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3.3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินผลการบริหารการนิเทศภายใน เป็นการวัดความสำเร็จของการดำเนินการที่ทำอยู่ เพื่อตรวจสอบตามประเด็นการประเมิน ดังนี้ 1) การประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู 2) การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลการบริหารการนิเทศภายในของครู 3) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน 3.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 3.2) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3.3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยมีวิธีการประเมิน ดังนี้ 1) การทดสอบ 2) การสอบถาม 3) การสังเกตจากสภาพจริง

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านครู 3) ปัจจัยด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และ 4) ปัจจัยด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเชิงรุก PPOERE เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารการนิเทศภายในเชิงรุก PPOERE เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม(PPOERE MODEL)

เอกสารอ้างอิง

- นัจรีภรณ์ ทมสงคราม. (2556). รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2561). *การบริหารการศึกษาใหม่: New Education Governance การประชุมวิชาการราชบัณฑิตยสถาน*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2565). สมรรถนะการนิเทศเชิงรุก ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2563). การวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อแถมมี.
- วิไลลักษณ์ วชิรสกุลโชค. (2562). รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวความคิดการจัดการศึกษาสำหรับเขตพื้นที่สูงภาคเหนือตอนบน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- สุดี อุปปินใจและคณะ. (2565). *การนิเทศและการพัฒนาวัตกรรมการนิเทศการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง). เชียงราย: : โรงพิมพ์ขอบพิมพ์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2558). *การบริหาร: ทักษะและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- Bergeron, K. (2004). Supervisors' perceptions of the process off supervision with counselors who utilize play therapy. *Dissertation Abstracts International*, 45(4), 1156-A.
- Wittayakorn Chiangkoon. (2010). *The State of Thailand's Education in 2006/2007 Educational Problem-solving and Reforming Holistically*. Bangkok: Office of the Education Council.
- Mannipa Chutibutr. (2010). *The Teacher's Quality Development by Empowering Method*. Bangkok: Bangkok Educational Service Area Office 3.
- Collins Essential Thesaurus. (2003). *Collins essential thesaurus*. Retrieved from <http://www.thefreedictionary.com/indicator>
- Pairot Kanoklaab. (2010). *Supervision in Education : Theories and Practice*. Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Krongthong Chiradechakul. (2007). *Supervision in School Guidebook*. Bangkok: Tharn-ak-sorn.
- Hersey, P., Blanchard, K. H., & Johnson, D. E. (1996). *Management of organizational behavior*. London: Prentice-Hall International.
- Yarbrough, et al. (2011). *The program evaluation standards: A guide for evaluators and evaluation users*. (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.